

JUSTNEXUS

Verder kijken dan mobiliteit alleen: een rechtvaardige transitie in de nexus van mobiliteit-energie-huisvesting

NWO KIC Call:
Mobility in a
Sustainable
Future

Programma

13:30 – 14:30 | Presentatie JUSTNEXUS en voortgang project

Voortgang en eerste onderzoeksresultaten

Korte presentaties partners: resultaten en vooruitblik

Talkshow met PhD's, postdocs en Masterstudenten: wat is er gedaan en wat staat er op het programma?

14:30 – 15:15 | World Café

Drie rondes van 10 minuten, waarbij je zelf kiest bij welke tafel je aansluit.

Tafel 1: Inspiratie en leerpunten (proces)

Tafel 2: Toekomstvisie & impact maken (proces)

Tafel 3: Reinforcement learning algorithms & JUSTNEXUS (Ariyan – English speaking)

Tafel 4: Business models & user practices (Clara – English speaking)

15:15 – 15:30 | Plenaire afsluiting

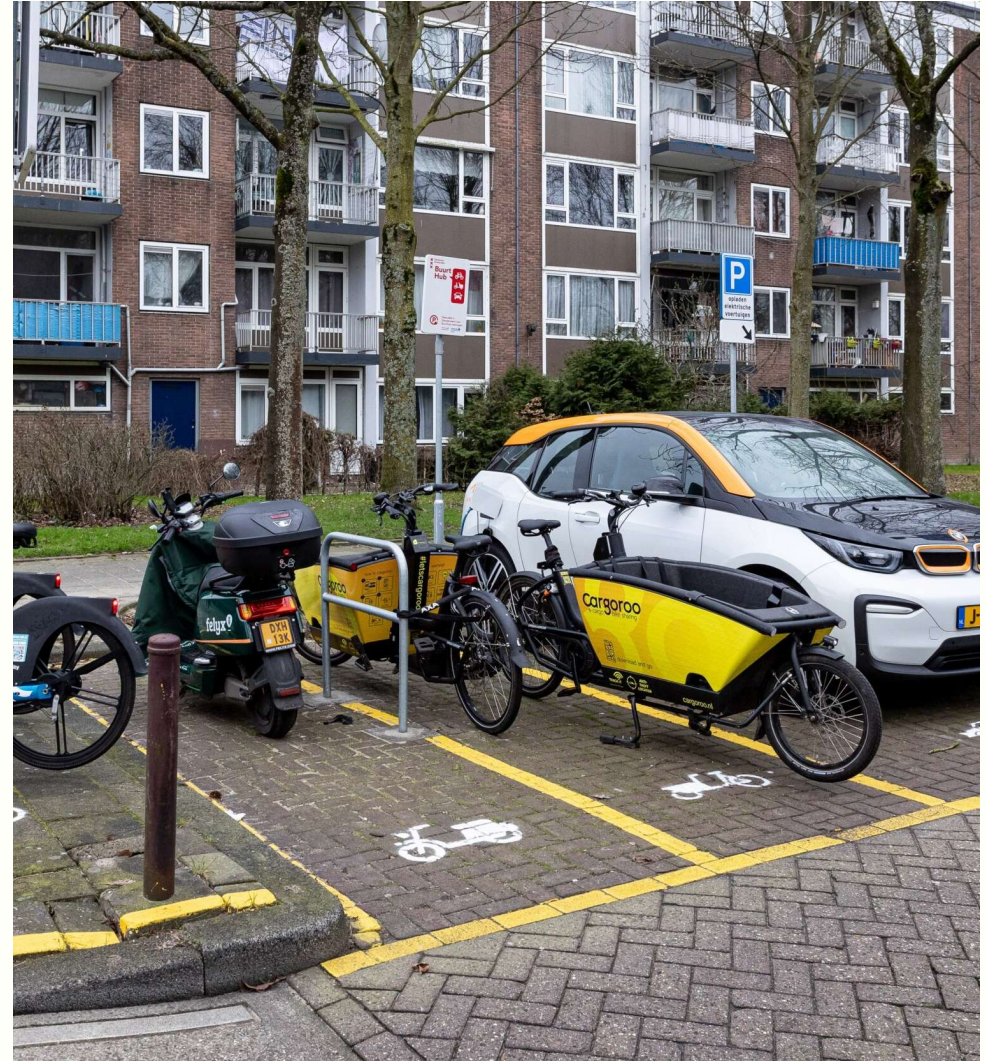
15:30 – 16:00 | Netwerkborrel

JUSTNEXUS project (1.6M) - NWO gefinancierd

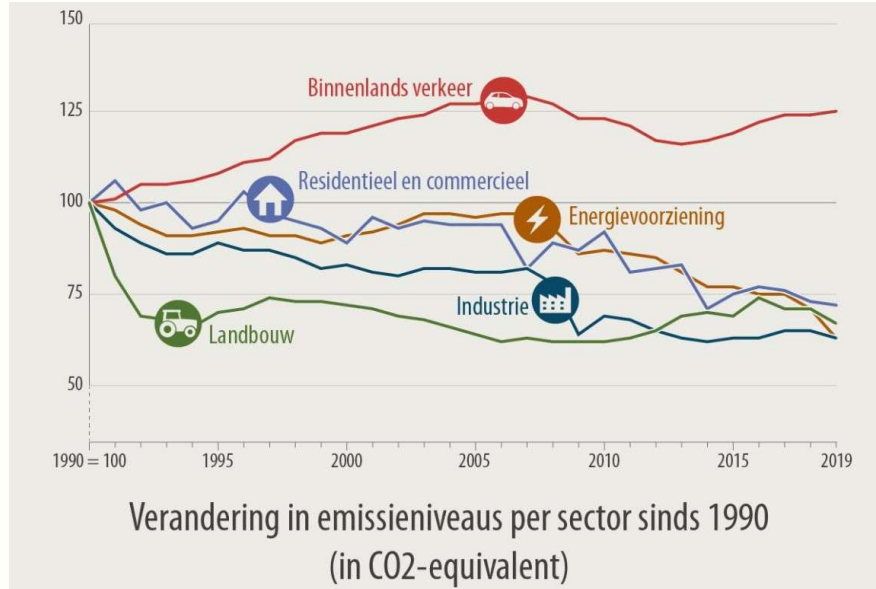
Gestart op 1 oktober 2024

Looptijd 4 jaar

5 universiteiten, 2 hogescholen, 20
maatschappelijke partners (Mobiliteit, Energie,
Huisvesting, Overheden,
Kennisinstellingen, Kunstenaars)

Grote uitdagingen in mobiliteit: Duurzaamheid en rechtvaardigheid

Bestaande oplossingen kijken vaak naar transport alleen

De **nexus van mobiliteit-energie-huisvesting** geeft kansen voor
verandering

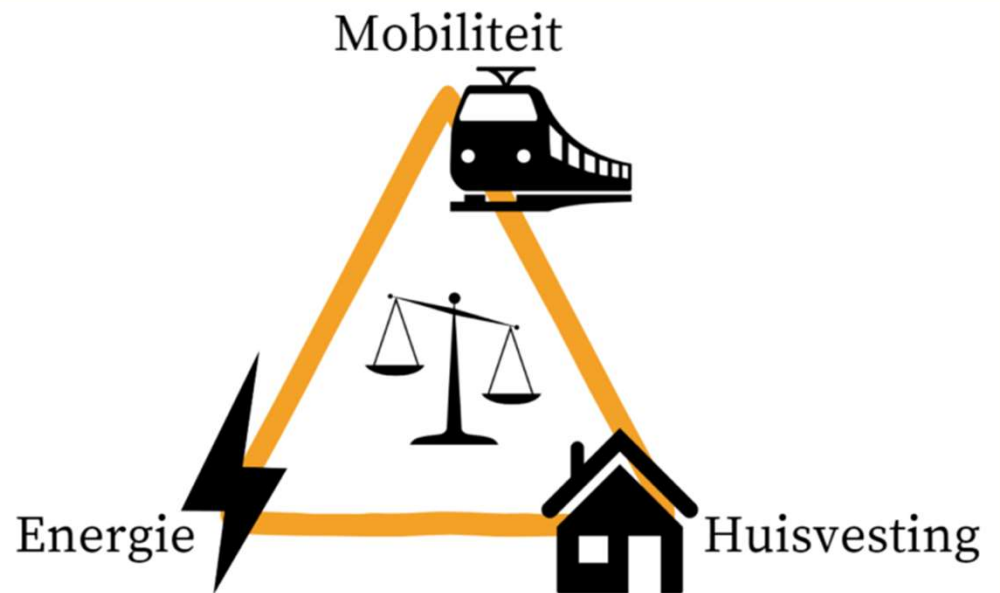
JUSTNEXUS

Ons perspectief

Zoeken naar een rechtvaardige transitie in mobiliteit-energie-huisvesting

Bijvoorbeeld:

Energiecoöperaties die ook mobiliteit aanbieden aan bewoners

Verbeeldingsinfrastructuur

*'Time Troublers' installation
Loom/Urban Futures Studio, 2023*

Gedeelde beelden ontwikkelen van een rechtvaardige toekomst in
mobiliteit-energie-huisvesting, met een diverse groep betrokkenen

Friesland

Plattelandsgebied

Hoe kunnen
energiecoöperaties
bijdragen aan duurzame
mobiliteit?

Amersfoort

Bestaande wijk

Welke rol kan de
gemeente nemen om
mobiliteits- en
energiehubs te realiseren
in de wijk? Wat is de rol
van woningcorporaties?

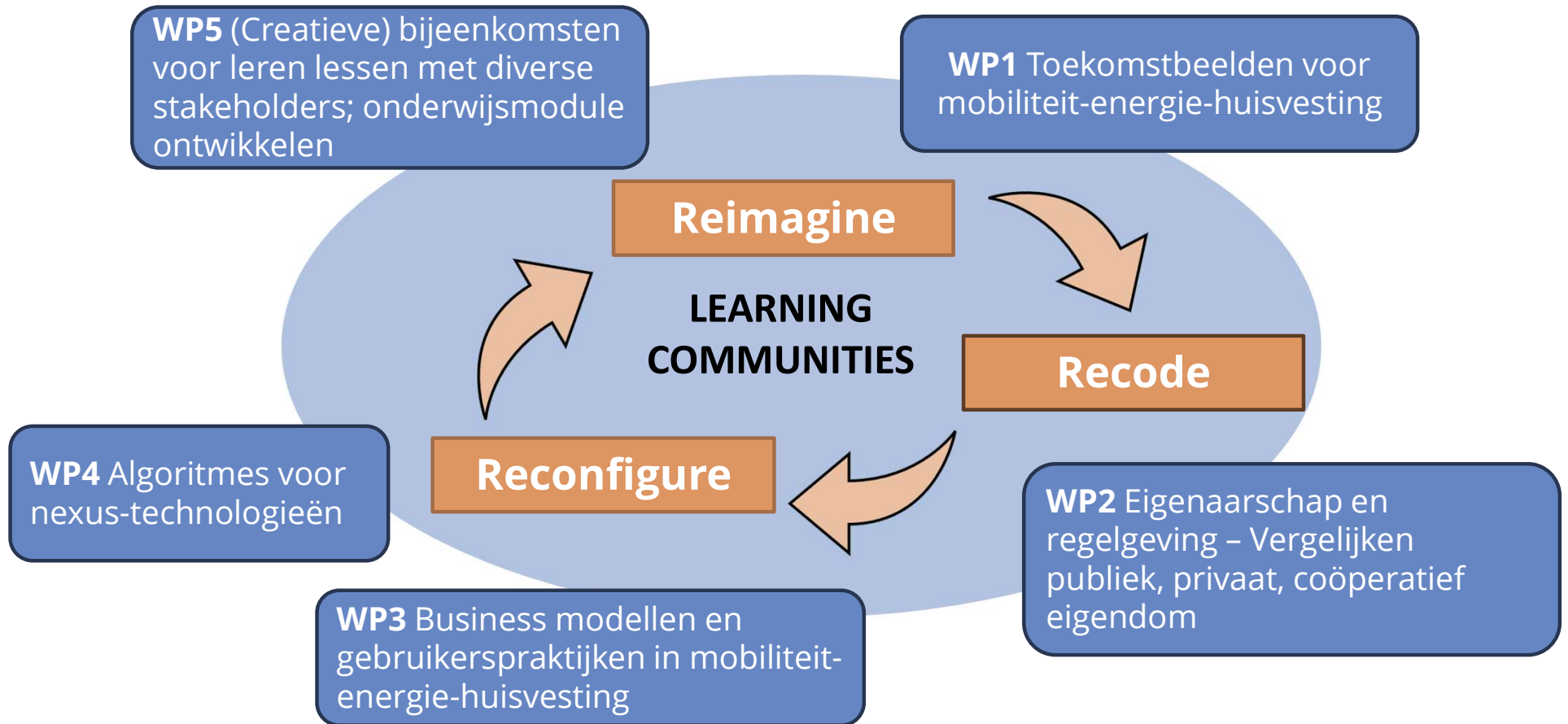
Representatief voor Nederland

Helmond

Nieuwe wijk

Hoe kan autonoom
elektrisch openbaar
vervoer bijdragen aan een
rechtvaardige transitie in
verschillende wijken ?

Het team is compleet sinds september!

Toekomstbeelden voor mobiliteit-energie-huisvesting

Rianne Janssen (PhD)

Prof. dr. ir. Luca Bertolini

prof. dr. Maarten Hajer

Prof. dr. Peter Pelzer

Eigenaarschap en regelgeving: Vergelijken van publiek, privaat en coöperatief eigendom

Eline Boersma (PhD)

prof. dr. Flor Avelino

dr. Toon Meelen

dr. Jasper Sluijs

Multilevel governance & Transdisciplinair leren

dr. *Fronika de Wit (Postdoc)*

dr. Toon Meelen

prof. dr. Maarten Hajer

Bedrijfsmodellen en gebruikerspraktijken voor innovaties in de nexus

Dr. Clara Gachant

Dr. ir. Marc Dijk

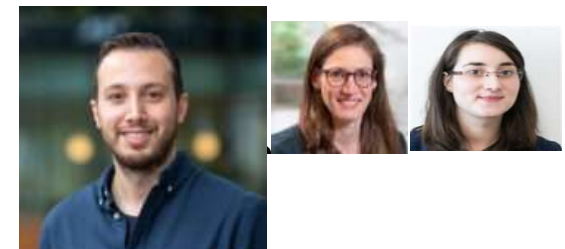

De bijdrage van technologie aan een eerlijke en duurzame nexus

dr. **Ariyan Bighashdel**

dr. *Mihaela Mitici*

dr. ir. *Karla Münzel*

Voortgang eerste jaar: bijeenkomst Reimagining

"Equinox awards Nederland" [JUSTNEXUS | Reflectie Reimagining bijeenkomst](#)

Original research article

Government-owned enterprises and sustainability: Review and research agenda

Toon Meelen^{a,*}, Jasper P. Sluijs^b

^a Utrecht University Copernicus Institute of Sustainable Development, Princetonlaan 8a, 3584 CB, Utrecht, Netherlands

^b Utrecht University School of Law, Achter Sint Pieter 200, 3512 HT, Utrecht, Netherlands

ARTICLE INFO

Keywords:

Government-owned enterprises
State-owned enterprises
Remunicipalisation
Sustainability transitions
Literature review

ABSTRACT

Government-owned enterprises (GOEs) can play a promising role in sustainability transitions because of their presence in energy-producing and energy-intensive sectors. However, empirical insights into the possible contributions and limitations of GOEs towards the many facets of sustainability transitions are scattered. This study is the first to provide a comprehensive review on the roles of GOEs in sustainability transitions, and to identify important knowledge gaps. We conduct a hybrid review on GOEs and sustainability transitions, and synthesize literatures from innovation studies, (business) economics, political science and governance/law. We first present an overview of the geographical and sectoral coverage of the literature and identify five different ways in which sustainability outcomes of GOEs are measured. We then discuss how firm-internal factors, government interaction, citizen engagement and scale, and competition influence sustainability outcomes of GOEs. The studied literature contains important lacunae, including the role of GOEs in long-term sustainability transformations, the influence of governance structures, and the relation to green industrial policy. We offer clear policy recommendations: government ownership will be able to positively contribute to sustainability transitions, but this is conditional on strong rule of law standards, sustained citizen engagement, and GOE-tailored regulation.

Wat weten we al wel:

***Machtige actoren uit een sector
oefenen macht uit in andere sector***

**Verder onderzoek nodig naar positieve
en negatieve feedbackloops tussen sectoren:**

***Bijv. Linken burgerparticipatie in energie
aan mobiliteit***

Bijv. Link energie- en transportarmoede

How multi-system dynamics reshape justice in sustainability transitions: a review and research agenda

Fronika de Wit*, Toon Meelen, Eline Boersma, Flor Avelino, Maarten Hajer
Utrecht University, the Netherlands

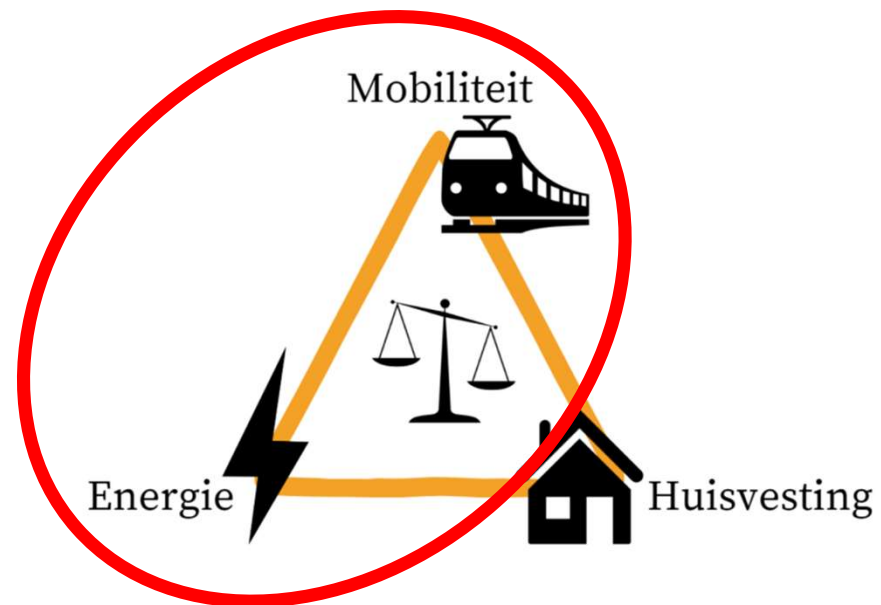
*Corresponding author: f.c.a.dewit@uu.nl

Abstract

Sustainability transitions are increasingly shaped by interactions between socio-technical systems such as energy, mobility, and digital infrastructure. Research on Multi-System Dynamics (MSD) has drawn attention to these interconnections, yet questions of justice remain underexplored. While system linkages can accelerate change, they may also redistribute risks, reinforce inequalities, or privilege some actors over others. This paper therefore asks: How do MSD shape justice in sustainability transitions, and what are the implications for future research and policy? The study is based on a systematic review of 39 peer-reviewed articles. Using an interpretive coding approach, we applied the Just Sustainability Transitions (JUSTRA) lens as a heuristic to trace how politics, power, and prefiguration appear in contexts where multiple systems interact. Only a handful of studies explicitly discuss justice, but many touch on related issues when analysing governance, power relations, or imaginaries of future change. Three patterns stand out: institutional misalignments that complicate coordination, power asymmetries that allow incumbents to shape outcomes across domains, and limited engagement with plural or community-based visions of transitions. Building on

Onderzoek nexus initiatieven

Casus 1 Buurtbestuurders Friesland

BURT
BEST ORDERS

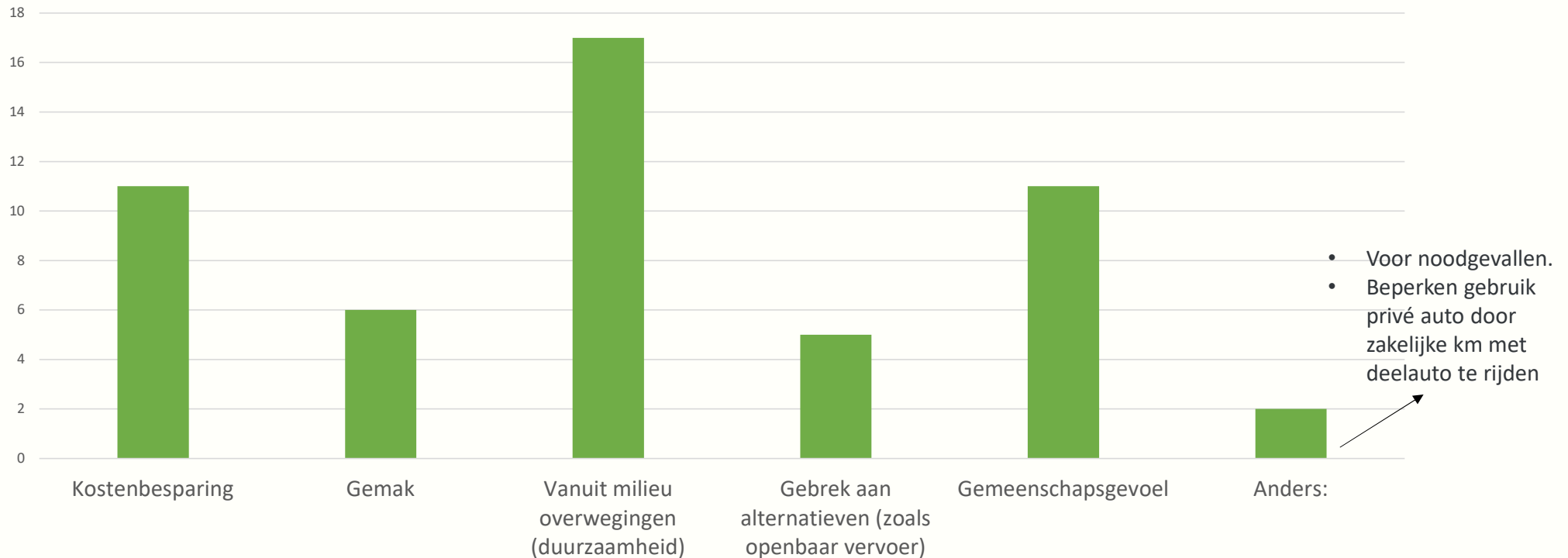
Energie
VanOns

Resultaten Enquête Buurtbestuurders

Motivaties voor gebruik

Belangrijkste redenen voor gebruik deelauto:

Sterke punten in samenwerking:

- **Lokale energiecoöperaties en vrijwilligers** beschikken over kennis van de dorpscontext en bestaande initiatieven en sterke sociale netwerken die helpen bij promotie en draagvlak.
- **Professionele partners (Friesland Lease en Energie van Ons)** brengen expertise rond businessmodellen, strategische communicatie en advertising en efficiënte en professionele service. Ook hebben zij de mogelijkheid om tijd en middelen te investeren.
- **Overheden (gemeenten en provincies)** hebben toegang tot en kennis over subsidies en kunnen initiatieven verbinden.

Risico's en uitdagingen:

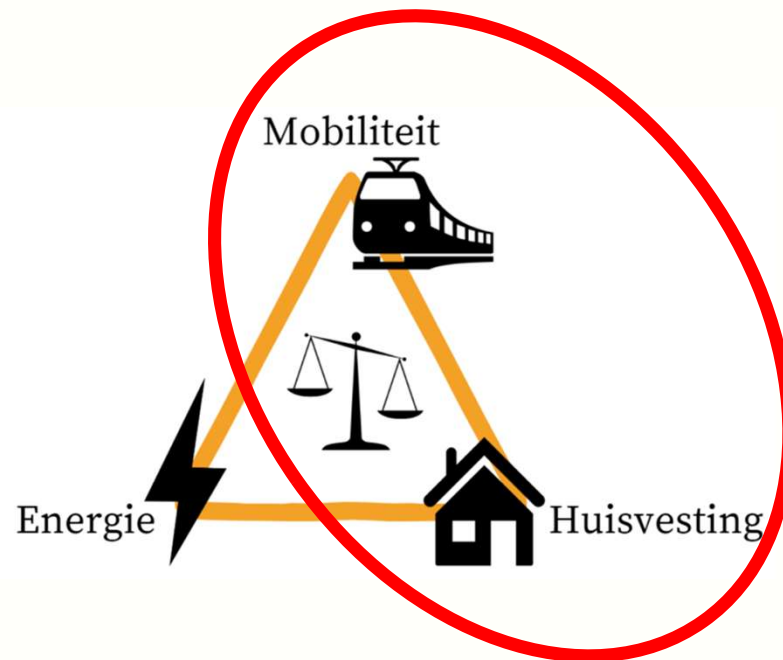
- De opstart van het project was sterk afhankelijk van de specifieke betrokkenheid van enkele individuen en vrijwilligers.
- Tijdelijke financiering en zwakke businesscases ondermijnen de continuïteit.
- Onvoldoende benutting van de diversiteit in het netwerk leidt soms tot stagnatie en spanningen.

Lessen:

- ➔ Duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, inclusief financiële duidelijkheid
- ➔ Gebruikersgroep specifiek (hoofopgeleid, autobezitter), samenwerking met sociaal domein gemeente, woningcorporaties of zorgnetwerken nodig voor bredere gebruikersgroep
- ➔ Is deelmobiliteit wel de juiste oplossing? Bijv. Automaatje

[JUSTNEXUS | Rapporten](#)

Casus 2 - Woningcorporaties en duurzame mobiliteit

Enquête Duurzame Mobiliteit en Woningcorporaties

Doel

Inzicht krijgen in de ervaringen, uitdagingen en ondersteuningsbehoeften van woningcorporaties met betrekking tot duurzame mobiliteit.

- 1^e editie in 2023
- 2^e editie in april 2025 (vragen geactualiseerd)
- 3^e editie in 2027?

65 respondenten

Waardevolle input voor

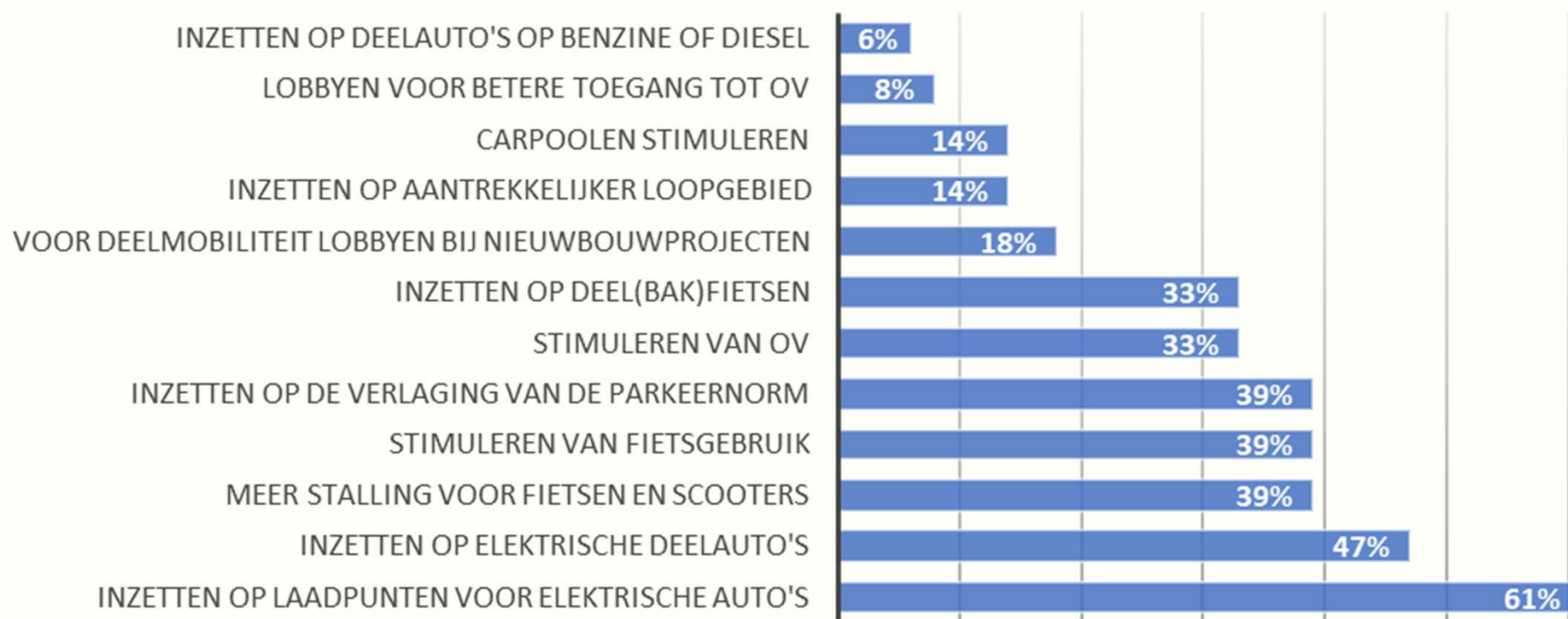
- De Deelmobiliteitsgroep van De Groene Huisvesters
- Het JUSTNEXUS-onderzoeksproject van de Universiteit Utrecht

<https://justnexus.sites.uu.nl/rapporten-2/>

Resultaten 2025 - Enquête

Acties voor duurzame mobiliteit

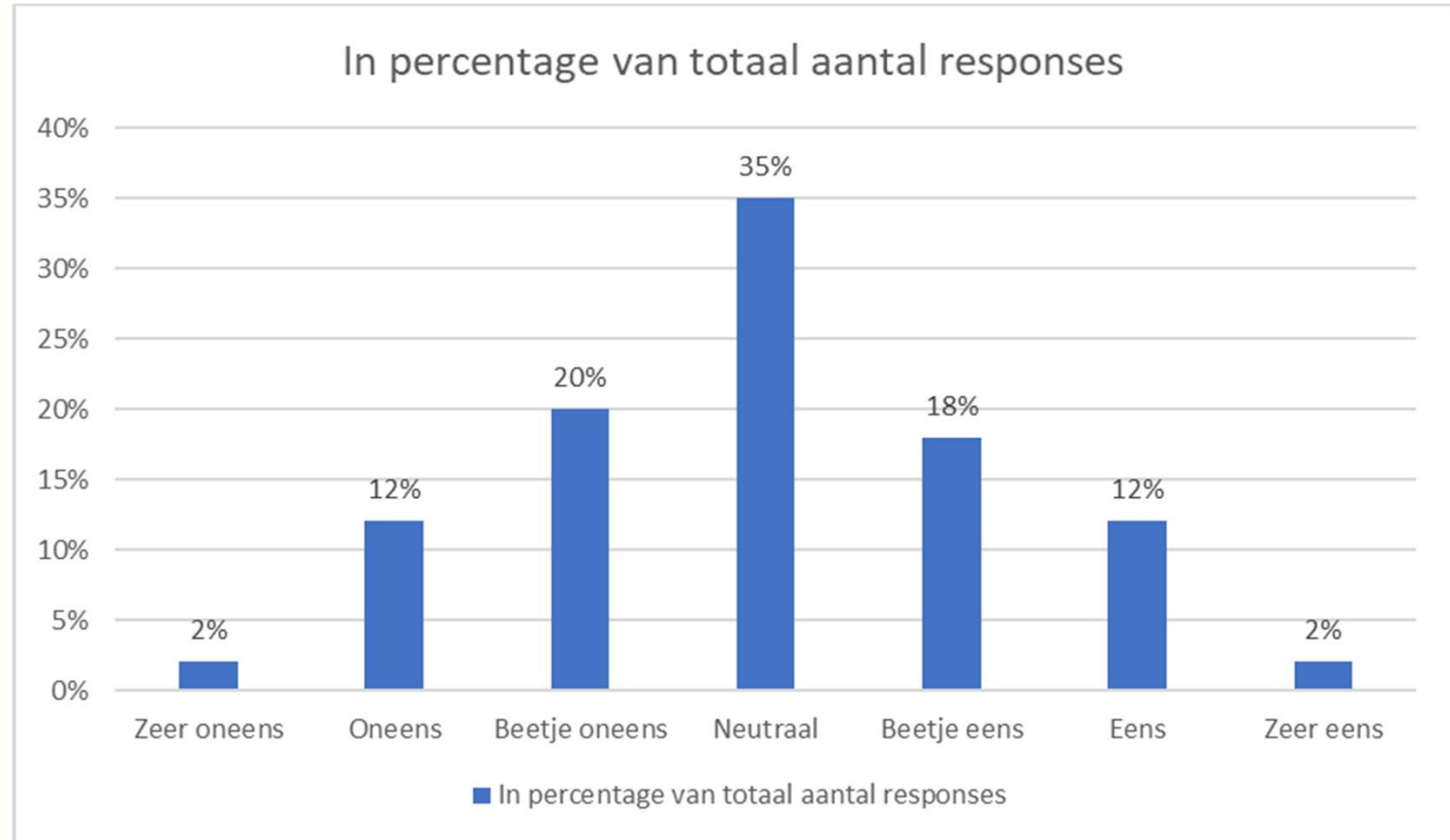

■ *Antwoorden in percentage van alle respondenten, er konden meerdere antwoorden ingevuld worden

Resultaten 2025 - Enquête

Belemmeringen voor verduurzaming

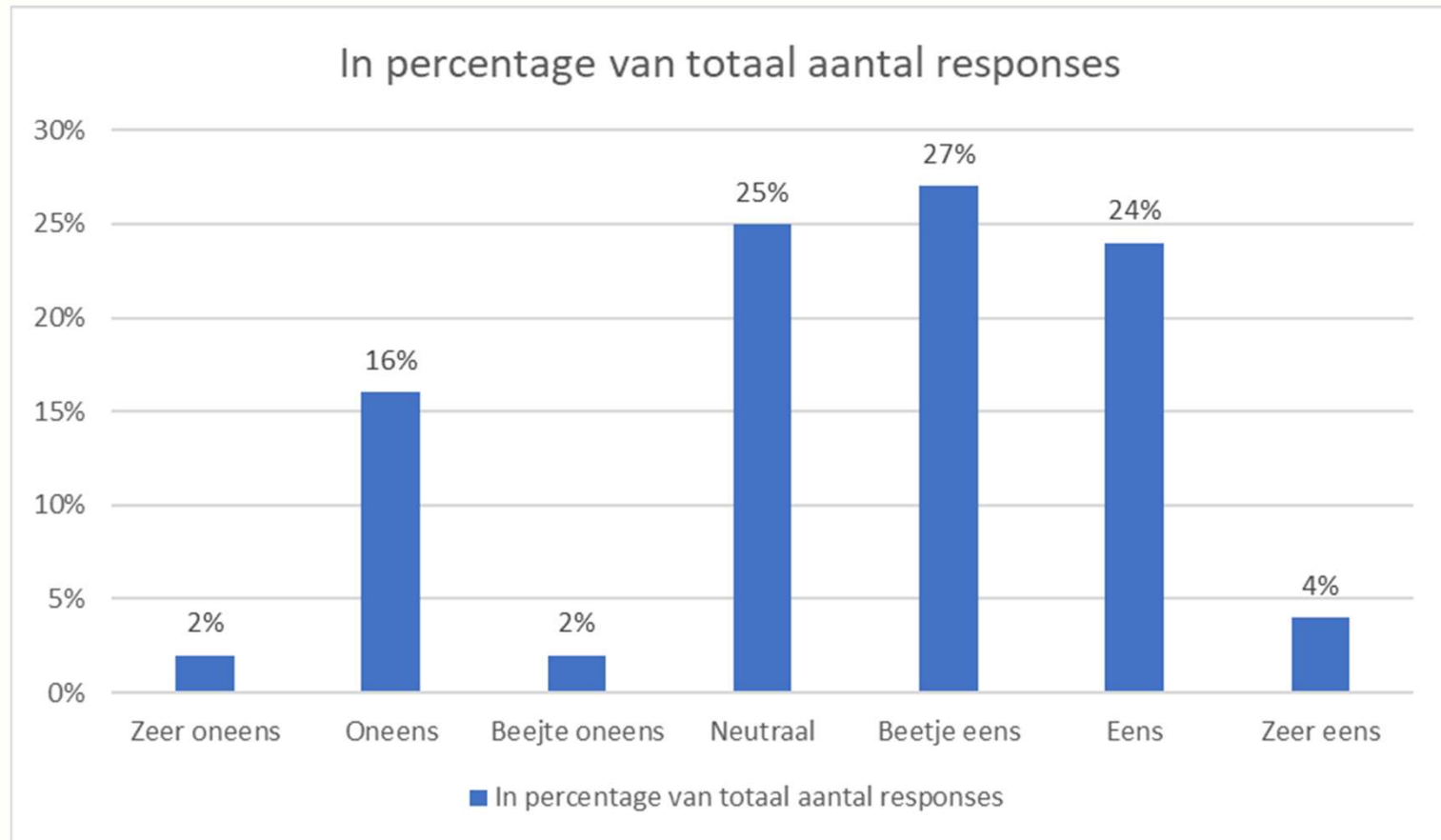
Een **gebrek aan financiën** belemmert mijn woningcorporatie in activiteiten op het gebied van duurzame mobiliteit

Resultaten 2025 - Enquête

Belemmeringen voor verduurzaming

Wet- en regelgeving belemmert mijn woningcorporatie in activiteiten op het gebied van duurzame mobiliteit.

Resultaten 2025 - Enquête

- Corporaties besteden **meer aandacht aan duurzame mobiliteit** (vooral e-deelauto's & elektrificatie bedrijfsvervoer).
- **Beperkte huurdersbetrokkenheid & investeringen** → mobiliteit vaak geen kerntaak.
- **Wet- en regelgeving** (Woningwet, parkeernormen) blijft de grootste barrière; kennis- en financiële tekorten spelen minder dan in 2023.

“We passen de wet aan, zodat het aanbieden van deelmobiliteit voor woningbouwcorporaties een dienst van algemeen economisch belang (DAEB) wordt voor betaalbare woningbouw in stedelijk gebied met lage parkeernormen.”

Vragen?

JUSTNEXUS@uu.nl

justnexus.sites.uu.nl

Vooruitblik

Volgende bijeenkomsten

- Leergemeenschap *Recoding* voorjaar 2026 (datum volgt)
- Jaarlijkse partnerbijeenkomst JUSTNEXUS (najaar 2026)
- Eventuele thematische/lokale werksessies (updates via mail)

Wat we van jullie willen weten

- Input voor het voortgangsverslag (via World Café & aanvullingen achteraf)
- Ideeën voor thema's / cases voor komende bijeenkomsten
- Bereidheid tot samenwerking bij communicatie & publicaties
- Suggesties voor extra partners/netwerken om te betrekken

Korte presentaties partners: resultaten & vooruitblik

- Resultaten tot nu toe
- Vooruitblik: wat staat er op de planning?

Talkshow met PhD's, postdocs en masterstudenten

- Ervaringen tot nu toe
- Lopende onderzoeken
- Toekomstige plannen

World Café

Doel van het World Café

- Input verzamelen voor het voortgangsverslag
- Ruimte voor reflectie & gezamenlijke ideeën

Werkwijze World Café

- 3 rondes van 10 minuten
- Na 10 minuten klinkt er een bel → deelnemers mogen wisselen van tafel of blijven zitten
- Elke tafel heeft een moderator + flap/vel/post-its
- Na 3 rondes: plenaire terugkoppeling door de moderatoren

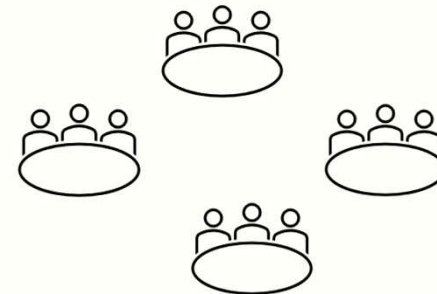
Tafels

Tafel 1: Inspiratie & Leerpunten (Eline)

Tafel 2: Toekomstbeelden & Samen Impact Maken (Rianne & Maarten)

Tafel 3: Reinforcement Learning & JUSTNEXUS (Ariyan – EN)

Tafel 4: Business Models & User Practices (Clara – EN)

Plenaire Afsluiting

Netwerkborrel

JUSTNEXUS@uu.nl

justnexus.sites.uu.nl

